

MUSEU
EDUCACIÓ
ILLES BALEARNS

PRESENTACIÓ CONFERÈNCIA INAUGURAL

Exposició: «Els Inicis de l'Orientació Educativa a les Illes Balears». 11 nov 2022. CEP Palma

 G CONSELLERIA
 O EDUCACIÓ
 I INFORMACIÓ
 B PROFESSIONAL

*L'avaluació **psicopedagògica** i les necessitats de l'escola del **Segle XXI***

Carles Monereo

Universitat Autònoma de Barcelona

www.sinte.me

[wiki/Carles_Monereo_Font](https://wiki.Carles_Monereo_Font)

(c) Carles Monereo

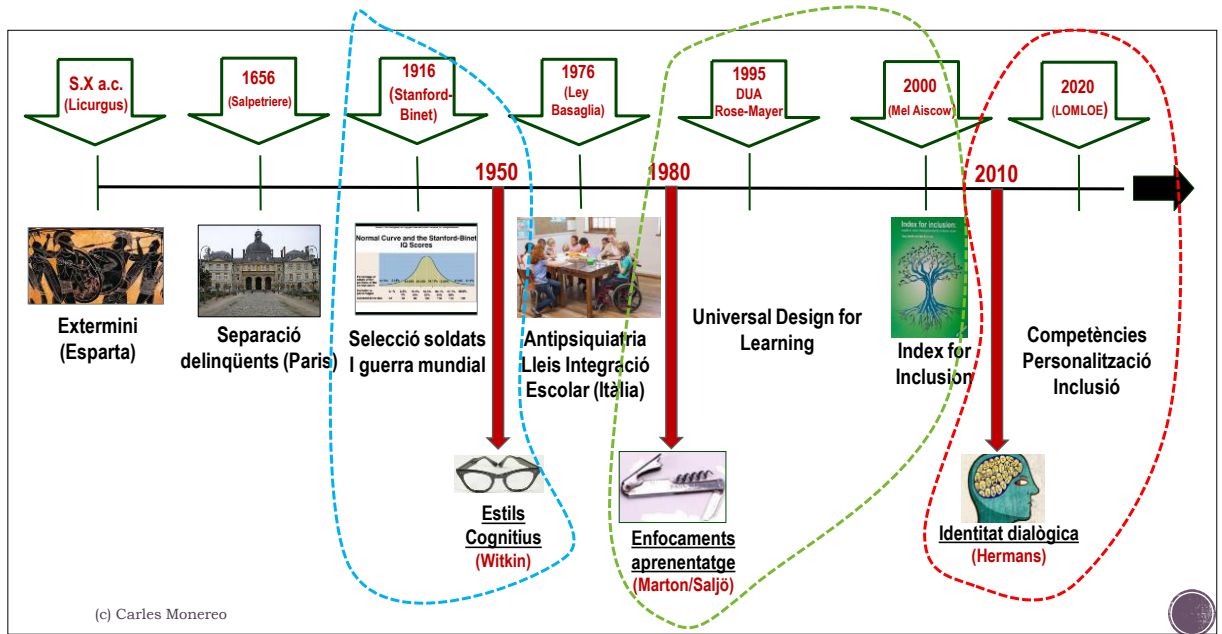
Índex

- 1 Història: l'atenció educativa a la diversitat.
- 2 Models d'assessorament i avaluació.
- 3 El model d'assessorament dialògic: exemples d'instruments d'avaluació.
- 4 Debat.

(c) Carles Monereo

Evolució històrica: el cas de l'atenció educativa a la diversitat

AVALUAR PER CLASSIFICAR

	Model Mèdic o Clínic-Assistencial (Bon diagnòstic = intervenció ajustada)
ORIGEN problemes	Individual
USUARI	Malalt/Pacient/Trastorn
CAUSALITAT	Lineal
ROL/RELACIÓ	Expert/Asimètrica
INTERVENCIÓ	Directa sobre el subjecte i/o família
ORIENTACIÓ	Demanda/Remeiera
RECURSOS	Externs Centre
ACTUALITAT	Qüestionaris Dinàmics (intel·ligents)/ Realitat Virtual

(c) Carles Monereo

AVALUAR PER ORIENTAR

	Model Mèdic o Clínic-Assistencial (Bon diagnòstic = intervenció ajustada)	Model Educatiu-Col·laboratiu (Avaluació = recursos per accedir al currículum)
ORIGEN problemes	Individual	Contextual
USUARI	Malalt/Pacient/Trastorn	Alumnes n.e.e.
CAUSALITAT	Lineal	Sistèmica
ROL/RELACIÓ	Expert/Asimètrica	Col·laborador/Simètrica
INTERVENCIÓ	Directa sobre el subjecte i/o família	Indirecta (mediadors educatius)
ORIENTACIÓ	Demanda/Remeiera	Per objectius/Preventiva
RECURSOS	Externs Centre	Interns Centre
ACTUALITAT	Qüestionaris Dinàmics (intel·ligents)/ Realitat Virtual	<i>Index for Inclusion</i>

(c) Carles Monereo

AVALUAR PER TRANSFORMAR

	Model Mèdic o Clínic-Assistencial (Bon diagnòstic = intervenció ajustada)	Model Educatiu-Col·laboratiu (Avaluació = recursos per accedir al currículum)	Model Dialògic (Avaluació = canvis de la identitat institucional i personal a través de diàleg)
ORIGEN problemes	Individual (intra-psicològic)	Contextual (inter-psicològic)	Sòcio-mental (Inter i intra psicològic)
USUARI	Malalt/Pacient/Trastorn	Alumnes n.e.e.	Comunitat educativa
CAUSALITAT	Lineal	Sistèmica	Eco-sistèmica
ROL/RELACIÓ	Expert/Asimètrica	Col·laborador/Simètrica	Múltiple (consultor, mentor, indagador)
INTERVENCIÓ	Directa sobre el subjecte i/o família	Indirecta (mediadors educatius)	Estratègica (directa i indirecta)
ORIENTACIÓ	Demanda/Remeiera	Per objectius/Preventiva	Flexible
RECURSOS	Externs Centre	Interns Centre	Externs i Interns
ACTUALITAT	Qüestionaris Dinàmics (intel·ligents)/ Realitat Virtual	<i>Index for Inclusion</i>	Partenariat i Cercles d'indagació

(c) Carles Monereo

ASSESSORAR = UNA FORMA DE DIALOGAR

ASSESSORAR = MODIFICAR EL CON-TEXT EN EL QUE ES
CONSTRUEIX EL PROBLEMA

MODIFICAR EL CON-TEXT = APROXIMAR LES POSICIONS
DELS AGENTS IMPLICATS

APROXIMAR LES POSICIONS = COMPARTIR L'ÀNALISI I
L'INTERVENCIÓ A TRAVÉS DEL DIÀLEG

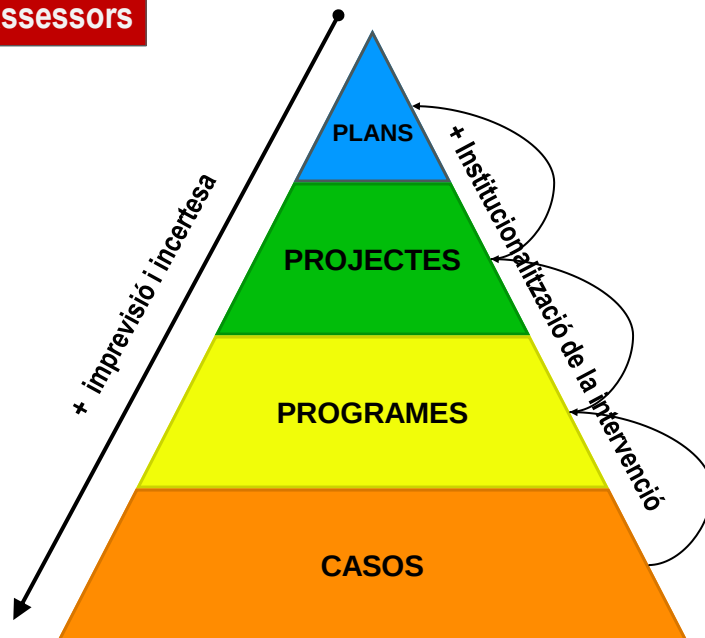

ACONSEGUIR UN CANVI REAL = PROMOURE UNA NOVA
IDENTITAT INSTITUCIONAL/ DOCENT / APRENT

(c) Carles Monereo

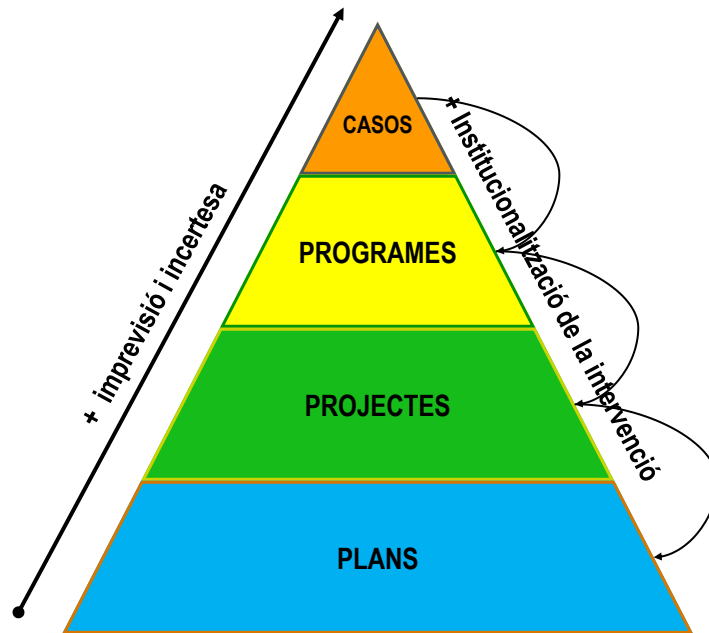

Principals tasques dels assessors

(c) Carles Monereo

(c) Carles Monereo

INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

Característiques

Guien l'avaluació + l'intervenció

Promouen la negociació de significats

Parteixen de les pràctiques i recursos existents (ZDI)

Pretenen empoderar als participants

GAPPISA

Guia per a l'avaluació
proves tipus PISA

LIQ

Learning Identity
Questionnaire

PANIC

Pauta per a l'anàlisi
d'Incidents Crítics

(c) Carles Monereo

Guia GAPpisa

(c) Carles Monereo

DIMENSIONS

1. Situació problema
2. Activitats autèntiques
3. Complexitat cognitiva
4. Format heterogeni dels enunciats
5. Format heterogeni de les respostes
6. Condicions de resolució realistes
7. Avaluació del procés i el resultat
8. Puntuacions i criteris compartits
9. Comunicació dels resultats
10. Atenció a la diversitat

(c) Carles Monereo

Guia GAPpisa
Una avaluació de competències, formativa i inclusiva

Dimensió	Indicadors de qualitat	Reflexió
1 Situació problema inicial autèntica	La prova planteja una situació problema inicial suficientment contextualitzada? *Necessari per avaluar competències	
2 Activitats autèntiques	Les activitats de la prova són realistes? *Necessari per avaluar competències Les activitats de la prova són rellevants? *Necessari per avaluar competències Les activitats de la prova són socialitzadores? *Necessari per avaluar competències	
3 Activitats de diferent complexitat cognitiva i regulació emocional	Existeixen demandes de baixa, mitja i elevada complexitat cognitiva? *Necessari per avaluar competències Els nivells de complexitat són progressivament més elevats (modelatge)? *Necessari per realitzar una avaluació formativa S'ajusta la complexitat de la prova a les necessitats de l'alumne però sense deixar d'avaluar competències? *Necessari per realitzar una avaluació inclusiva	
4 Format heterogeni dels enunciats	Les preguntes es presenten en diversitat de formats (in-pu)? Per exemple: text, imatge, vídeo, gràfic, etc. *Necessari per avaluar competències S'ajusta el format dels enunciats a les necessitats de l'alumne? *Necessari per realitzar una avaluació inclusiva	

sintedi.com
Guia GAPpisa de SINTEDI està subjecta a una llicència de Reconeixement-Bévoluntat 4.0 Internacional de Creative Commons

2

Original

6 Completa:

1 kg = 800 g + g.

1 kg = 250 g + g.

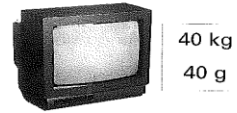
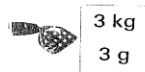
1 kg = 300 g + g.

1 kg = 750 g + g.

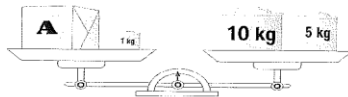
1 kg = 500 g + g.

1 kg = 950 g + g.

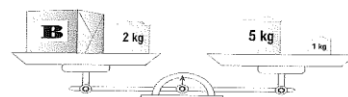
7 Rodea el peso que corresponde a cada objeto:

8 ¿Cuánto pesa cada paquete?:

A pesa

B pesa

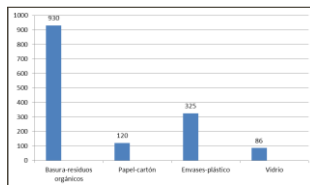
(c) Carles Monereo

✓ Curso: 4º Primaria. Prueba de Matemáticas.

Modificada

Los alumnos de 4º estamos preocupados con el tema de las basuras. En clase hemos estado estudiando la cantidad de residuos que producimos diariamente.

Datos recogidos en los contenedores de la plaza cercana al colegio correspondientes a un día en forma de kilogramos recogimos.

En un intento por mejorar el reciclaje hemos realizado una campaña en el colegio durante una semana lectiva. Además de las papeleras habituales del patio y las aulas, hemos dejado 4 recipientes para depositar distintos tipos de envases para reciclar en la entrada del patio. Los resultados han sido esperanzadores. Cada día se han recogido 3 kg menos de basura y se ha conseguido reciclar más de lo habitual.

Completa la tabla

	Semana pasada	Lunes	Martes	Miércoles	Jueves	Viernes
Kg de basura recogidos	33 Kg	30Kg		24 kg		

(c) Carles Monereo

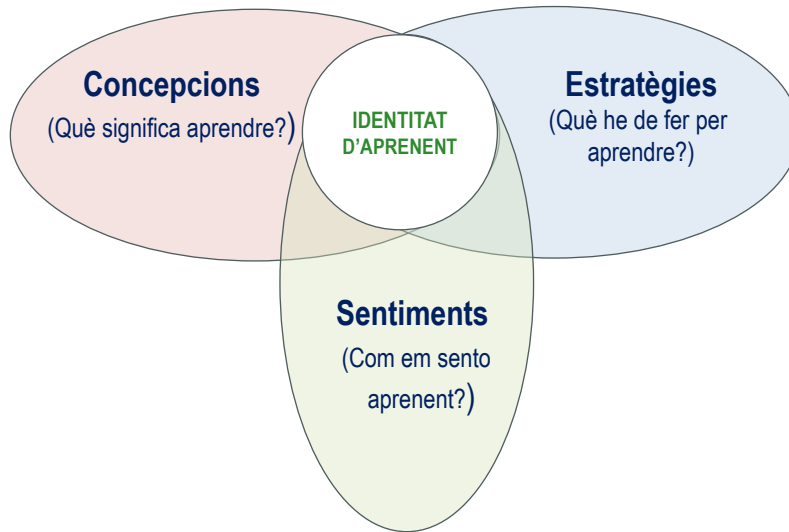
Calcula el número de cajas que necesitaríamos para llevar todos los envases del viernes al contenedor de reciclaje si...

A) En cada caja podemos meter medio kilogramo de peso.

B) En cada caja podemos meter un cuarto de kilo de peso

Qüestionari: LIQ (Learning Identity Questionnaire)

(c) Carles Monereo

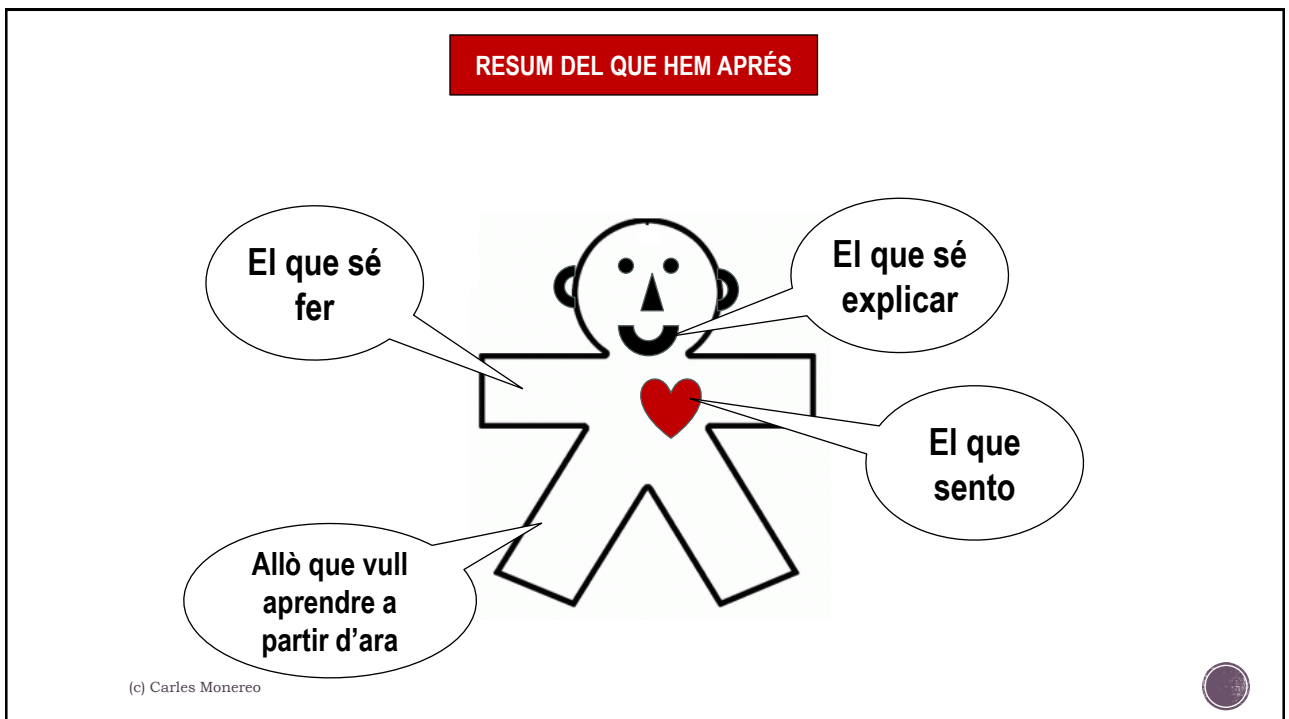
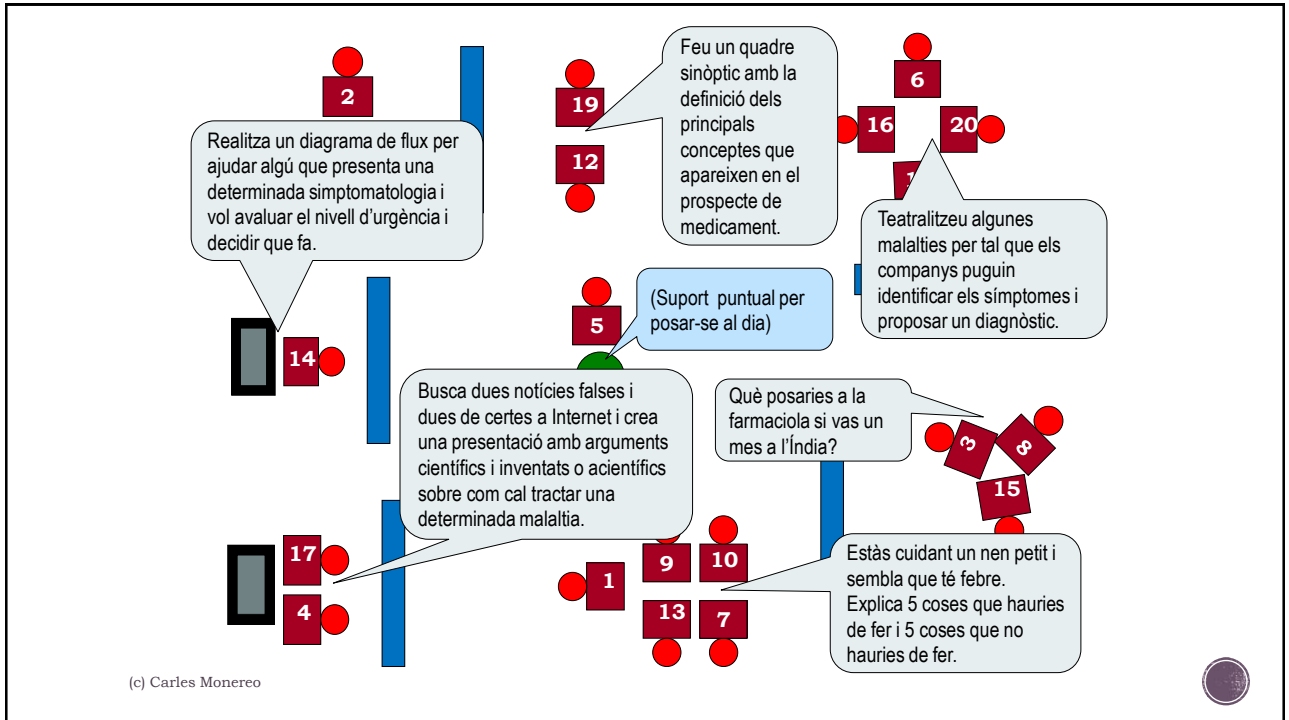
QÜESTIONARI:

<https://tinyurl.com/descargarLIQ>

			Alumnos	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
			Género	F	F	F	F	F	F	F	F	M	M	M	M	F	F	M	M	M	M	M	M
			Rendimiento	3	4	3	3	1	3	3	2	3	3	1	1	3	4	3	3	2	3	4	3
			Conocimientos Previos	3	4	3	2	1	3	2	3	3	2	1	1	4	4	2	4	2	3	4	3
CONCEPCIONES			Autoconcepto	3	3	3	3	1	3	2	2	3	4	1	2	3	4	4	3	3	3	4	3
			C. Aprendizaje	S	C	C	S	A	C	S	S	A	S	M	A	A	C	S	S	S	S	C	S
			Buen Alumno	C	C	C	N	Q	N	A	Q	A	C	A	N	Q	C	A	N	C	C	C	N
			Expectativas	3	4	4	3	1	3	2	2	3	4	2	2	3	4	4	3	3	3	4	2
ESTRATEGIAS	Fases proceso decisión	Planifica	2	3	3	2	1	2	3	2	2	3	1	1	3	4	3	2	2	2	4	2	
		Regula	2	3	3	3	1	2	3	2	2	3	1	1	3	4	3	2	2	3	4	2	
		Evalúa	3	4	3	2	1	2	2	1	3	3	2	1	4	3	3	2	2	2	3	2	
	Preferencias Aprendizaje	Autonomía	3	4	3	3	2	3	3	2	3	3	1	2	4	4	3	3	2	3	3	3	
		Persistencia	3	3	4	3	2	3	3	2	2	3	1	2	3	3	3	3	2	2	3	3	
		Organización	3	3	4	3	1	3	3	2	3	3	1	1	3	4	3	2	2	3	4	4	
		Entrada perceptiva	A	A	V	V	M	V	A	V	V	A	M	V	A	A	M	V	V	V	A	V	
		Salida expresiva	O	O	E	P	P	P	O	P	O	P	S	P	P	E	O	P	P	P	E	P	
		Agrupamiento	T	1	P/GP	P	P	GP	GP/GG	P/GP	T	GG	P/GP	P	GP/GG	S	GP	GP	GP	GP/GG	T	P/GP	
		Interacción	C	C	C	C	D	P	P	C	P	D	P	P	C	C	D	C	P	P	C	C	
		SENTIMIENTOS	Motivación	I	I	S	I	E	E	E	S	E	I	E	E	S	I	E	E	S	E	I	E
Evitación	N		A	R	N	R	N	N	R	R	A	N	R	N	A	N	N	R	N	A	N		
Resiliencia	4		4	3	2	1	3	3	1	2	4	2	1	3	4	3	3	2	2	4	4		
Atribución	E		I	I	I	I	E	I	I	E	E	E	E	I	I	E	E	E	E	I	E		

(c) Carles Monereo

Contingències a l'aula

Impacte \ Expectativa	No desequilibri	Desequilibri emocional
Usual o esperat	Demandes rutinàries	Conflicte
Sorprenent o inesperat	Esdeveniment (+/-)	Incident Crític

(c) Carles Monereo

Succés destacat, acotat en el temps i en l'espai, que es produeix de manera imprevista. És CRÍTIC quan supera un determinat llindar emocional que pot posar en crisi o desestabilitzar la pròpia identitat.

PANIC: Pauta per a analitzar incidents crítics

1. DESCRIPCIÓ I ANÀLISI DE L'INCIDENT

1.1. Antecedents

1.2. Descripció del IC

1.3 Actors que van intervenir en l'IC

	Actor :
Concepcions sobre l'IC	
Sentiments associats a l'IC	
Estratègies davant l'IC	

2. INTERVENCIÓ I SEGUIMENT

	Sobre què intervenir	Com intervenir	Indicadors de canvi
Actor:			

(c) Carles Monereo

<https://www.critic-edu.com>

<https://www.facebook.com/criticface>

(c) Carles Monereo

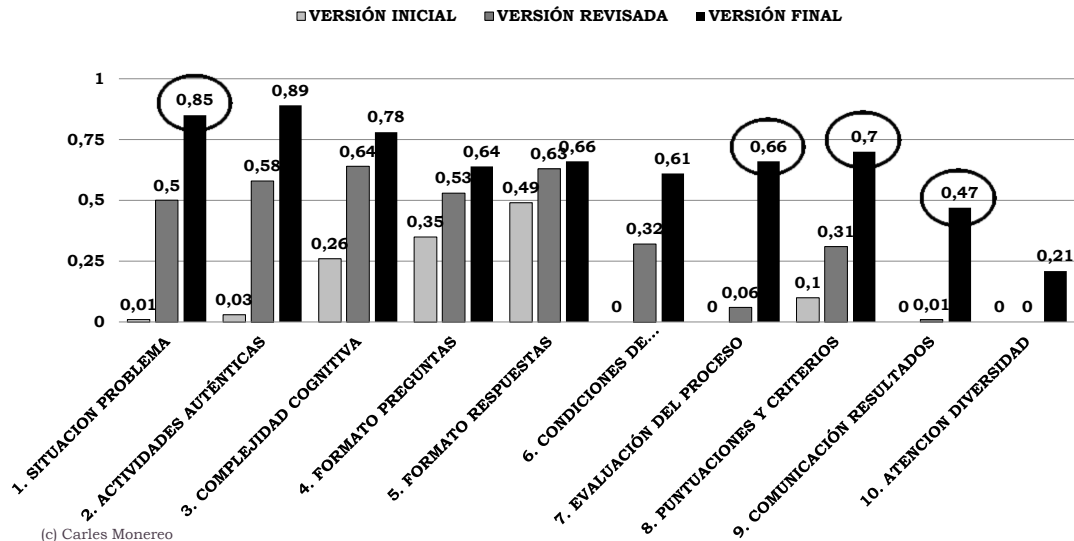
TASQUES EDUCATIVES

TASCA	FUNCIÓ	POSICIONS
PLANS	Prevenir. Donar una resposta anticipada a necessitats i dificultats que es presenten regularment durant el curs escolar. Optimitzar el seu funcionament i proposar-ne de nous.	- Supervisor/Gestor - Auditor - Diplomàtic
PROJECTES	Innovar. Realitzar propostes que tinguin una projecció a curt o mig termini per tal d'afrontar un repte, aprofitar una oportunitat o respondre a una necessitat.	- Promotor - Consultor - Formador - Investigador
PROGRAMES	Intervenir. Seleccionar i recomanar materials i recursos que donin la resposta més efectiva i eficaç a problemes nous.	- Avaluador - Formador - Investigador
CASOS	Reaccionar. Afrontar situacions incidentals i conflictives, generalment inesperades, que demanen una resposta urgent.	- <i>Coach</i> - Terapeuta - Gestor Social - Orientador Vocacional -

(c) Carles Monereo

Progrèssió de las dimensions del GAPPISA (n= 1.575)

TIPUS DE DIÀLEG ASSESSOR

	CONSISTEIX EN...	ÚTIL PER...
Impositiu	Dir el que s'ha de fer des d'una posició d'autoritat .	Per evitar transgredir normatives, regles o principis establerts (per la recerca, per la llei).
Persuasiu	Convèncer els altres del propi punt de vista a través d'experiències, pròpies o alienes, de naturalesa emocional (p.e. seduir amb una nova idea o producte).	Crear empatia i complicitat, fent que la idea resulti emocionalment impactant o atractiva, i apel·lant al compromís personal.
Argumentatiu	Defensar la pròpia posició a través d' arguments que pretenen ser objectius i que s'oposen a l'opinió de l'altre (es pretén que la pròpia tesi destaquï per damunt la resta).	Rebatre i superar les raons i contra-arguments dels altres per arribar a consensos (encara que sovint es tracti de falsos consensos).
Negociador	Fer explícits els punts de vista i condicions de cada interlocutor de manera clara, evitant ambigüitats, de forma que es pugui prendre una decisió acceptada per totes les parts. Generalment cada part rebaixa les seves pretensions (l'acord pot ser signat).	Arribar a un acord que sigui assumit per les diferents parts i que permeti col·laborar. En cas d'incompliment, la resta pot denunciar-ho legítimament i trencar l'acord.
Generatiu	Conversar de manera lliure, oberta i tolerant, evitant la crítica o la imposició de límits, i tractant de construir quelcom amb la resta d'interlocutors (p.e. <i>Brainstorming</i>).	Explorar noves idees, coneixements, vies de solució que permetin realitzar nous aprenentatges i trobar sortides alternatives o creatives a problemes comuns.

(c) Carles Monereo

GRÀCIES PER LA VOSTRA ATENCIÓ!

Carles Monereo.

Universitat Autònoma de Barcelona

 G CONSELLERIA
 O EDUCACIÓ
 I FORMACIÓ
 B PROFESSIONAL

**MUSEU
EDUCACIÓ
ILLES BALEARS**

www.sinte.me
wiki/Carles_Monereo_Font

(c) Carles Monereo